

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Кафедра цивільного права № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням кафедри цивільного права № 1
протокол № 8 від 20 січня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Право інтелектуальної власності України»
(варіативна)**

для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»,
освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Харків 2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни **«Право інтелектуальної власності України»**: для студентів галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)

Розробник:
Маліновська І.М. к.ю.н, асистент кафедри цивільного права № 1,
кандидат юридичних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права № 1
Протокол № 11 від «20» січня 2021 року

Завідувач кафедри _____ В. І. Борисова

« 20 » січня 2021 року

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Право інтелектуальної власності України» викладається студентам в рамках першого (бакалаврського) освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти і є варіативною.

Робоча програма визначає дидактичну структуру і тематичну карту даної навчальної дисципліни відповідно до навчального плану та робочого навчального плану Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни, обсяг навчання, форми й засоби поточного і підсумкового контролю знань студентів.

Метою навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України» є вивчення та цілісне сприйняття здобувачами вищої освіти системи правового регулювання відносин інтелектуальної власності, усвідомлення ними загальних ознак та специфіки окремих правових режимів охорони, формування вмінь правильного застосування положень чинного законодавства з метою практичного впровадження способів здійснення та захисту прав інтелектуальної власності. Досягнення зазначеної мети вимагає послідовного виконання наступних завдань:

- розглянути та проаналізувати всю сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері створення та використання об'єктів інтелектуальної власності, розмежувати сфери їх застосування, виокремити специфіку різних правових режимів в залежності від об'єкту правової охорони;
- ознайомитися з міжнародно-правовими актами у вказаній сфері, визначити їх роль в створенні транснаціональної системи охорони прав інтелектуальної власності, оцінити досягнення вітчизняного законодавства та його відповідність міжнародним стандартам охорони інтелектуальної власності, окреслити перспективи його гармонізації з європейським правом;
- опанувати теоретичні засади кожного з інститутів права інтелектуальної власності, зокрема, авторського права, патентного права,

інституту засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, їх продукції та послуг;

- навчитися правильно тлумачити і застосовувати загальні та спеціальні положення права інтелектуальної власності, знати і враховувати рекомендації вищих судових інстанцій;

- дослідити судову практику захисту порушених прав інтелектуальної власності, проаналізувати особливості застосування окремих способів судового захисту, оцінити їх ефективність для відновлення порушених прав з огляду на характер та вид правопорушення.

При вивченні навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України» у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

ПК – 1. Вміння орієнтуватися в системі нормативних актів, які регулюють відносини інтелектуальної власності, аналізувати їх положення та правильно визначати сферу застосування.

ПК – 2. Знання основ права Ради Європи та права Європейського Союзу в сфері охорони прав інтелектуальної власності.

ПК – 3. Здатність збирати та аналізувати інформацію з національних і міжнародних джерел про нові події та сучасні знання в системі охорони інтелектуальної власності.

ПК – 4. Вміння правильно ідентифікувати об'єкт інтелектуальної власності, визначити критерії його охороноздатності та порядок виникнення правової охорони.

ПК – 5. Вміння правильно кваліфікувати відносини, які підпадають під дію національного закону та(або) міжнародно-правових конвенцій, обрати необхідне джерело права та застосувати його належним чином.

ПК – 6. Знання особливостей правових режимів охорони окремих об'єктів інтелектуальної власності, розуміння змісту майнових і немайнових прав інтелектуальної власності, а також меж їх здійснення.

ПК – 7. Вміння правильно визначати процедуру оформлення прав інтелектуальної власності на конкретний об'єкт, виокремлювати етапи її

проходження, застосовувати відповідні підзаконні акти, що регламентують даний порядок.

ПК – 8. Здатність на основі системного аналізу правильно визначати межі монополії суб'єкта прав інтелектуальної власності з урахуванням підстав виникнення цих прав, їх характеру, строків чинності, а також передбачених законом винятків в майнових правах на даний об'єкт.

ПК – 9. Знання і розуміння системи юридичних фактів, що є підставою правонаступництва у сфері обороту майнових прав інтелектуальної власності.

ПК – 10. Знання договірних механізмів розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та здатність розмежовувати їх правові наслідки.

ПК – 11. Уміння правильно визначати і формулювати умови ліцензійного договору відповідно до типу обраної ліцензії.

ПК – 12. Уміння грамотно і точно формулювати зміст юридичних документів державною мовою, послідовно та аргументовано висловлювати свою позицію по правовим питанням.

ПК – 13. Навички використання електронного ресурсу Єдиного державного реєстру судових рішень з метою пошуку та вивчення окремих справ про захист прав інтелектуальної власності.

ПК – 14. Здатність аналізувати судову практику, виокремлювати проблемні питання, узагальнювати правові позиції судових інстанцій.

ПК – 15. Вміння формулювати власну позицію по спірним питанням, які можуть бути або були предметом розгляду у суді, обґрунтувати її з посиланням на чинне законодавство.

ПК – 16. Вміння правильно кваліфікувати порушення права інтелектуальної власності та обрати відповідну процедуру їх захисту.

ПК – 17. Знати систему судових способів захисту порушених прав інтелектуальної власності та особливості їх реалізації.

ПК – 18. Розуміти склад та значення доказової бази у справах про порушення прав інтелектуальної власності.

ПК – 19. Вміння обрати найбільш ефективний спосіб захисту у разі порушення конкретного права інтелектуальної власності або визначити їх сукупність.

ПК – 20. Здатність критично мислити, виявляти прогалини чи недосконалості в правовому регулюванні, пропонувати власне бачення їх усунення.

ПК – 21. Навички консультування з питань реалізації та захисту прав інтелектуальної власності, вміння аргументовано та послідовно викладати власну правову позицію.

ПК – 22. Здатність вільно спілкуватися, висловлювати правову позицію та складати юридичні документи державною мовою.

ПК – 23. Уміння діяти в дусі поваги до права та всіх учасників правових відносин.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Інститут прокуратури та кримінальної юстиції; Господарсько-правовий факультет; Інститут підготовки юридичних кадрів для органів юстиції; Факультет адвокатури. (денна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 6	Галузь знань – 08 «Право»/ Спеціальність – 081 «Право» / Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Нормативна
Модулів - 3		Рік підготовки: 3-й
		семестр
Загальна кількість годин - 180		5-й
		Лекції
		32 год.
		Практичні заняття
		34 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-6 самостійної роботи		Самостійна робота

студента - 4-6		112
		Вид контролю: залік

2.ТЕМАТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ*

1.2. 2.1. Інститут прокуратури та кримінальної юстиції / Господарсько-правовий факультет / Інститут підготовки юридичних кадрів для органів юстиції (денна форма навчання)

№ п/п	Календарні строки	Модуль №. Назва /Тема лекції, практичного /семінарського заняття, консультації	Аудиторні заняття /контактні/ (кількість годин)				Форми та засоби поточного та підсумкового контролю
			Лекції	Практичні/семінарські заняття	Консультації (групові/індивідуальні)	Інші види занять**	

ІХ-й семестр 2020/2021 н.р.

лекції – 32 годин;

практичні заняття – 36 години;

1.	04.09.20- 08.09.20	Модуль №1. Модуль 1. Загальні положення права інтелектуальної власності Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності, його інститути, джерела правового регулювання. Лекція	2			
2.	11.09.20- 15.09.20	Тема 2. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Лекція.	4			
4.	18.09.2020- 22.09.2020 25.09.20- 29.09.20.	Модуль №2. Майнові та немайнові права інтелектуальної власності Тема 4. Авторські права на твори науки, літератури, мистецтва. Суміжні права. Лекція	4			

5.	02.10.20- 06.10.20 09.10.20.- 13.10.20	Тема 5. Права промислової власності. Лекція	4			
6.	16.10.20- 20.10.20 23.10.20- 27.10.20	Тема 6. Права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, їх продукції, послуг. Лекція Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності, його інститути, джерела правового регулювання. Колоквіум	4	2		
7.		Тема 7. Права інтелекту Правова охорона комерційної таємниці та ноу-хау в ЄС та Україні. Права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію, компонування інтегральної мікросхеми, наукове відкриття, комерційну таємницю, селекційні досягнення. Лекція Тема 2, 3 Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Практичне заняття	2 2		4	
8.		Модуль № 3 Оборотоздатність прав інтелектуальної власності та їх захист в судовому порядку Тема 8. Підстави правонаступництва прав інтелектуальної власності. Лекція Тема 4. Авторські права на твори науки, літератури, мистецтва. Суміжні права. Практичне заняття	2		4	

9.	30.10.20- 03.11.20	<p>Тема 9. Порушення прав інтелектуальної власності та їх судовий захист Лекція</p> <p>Тема 5. Права промислової власності.</p> <p>Практичне заняття</p>	4	4		
10.	06.11.20- 10.11.20	<p>Тема 10. Представництво у сфері реалізації та захисту прав інтелектуальної власності Лекція</p> <p>Тема 6. Права на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, їх продукції, послуг.</p> <p>Практичне заняття</p> <p>Тема 8. Підстави правонаступництва прав інтелектуальної власності.</p> <p>Практичне заняття</p>	2	4 2		
11.	13.11.20- 20.11.20	<p>Тема 11. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності Договір комерційної концесії Лекція</p> <p>Тема 9. Порушення прав інтелектуальної власності та їх судовий захист</p> <p>Практичне заняття</p> <p>Тема 10. Представництво у сфері реалізації та захисту прав інтелектуальної власності</p> <p>Практичне заняття</p>	2 2	4 2		

		Тема 11: Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Практичне заняття				Залік за результатами ПК
--	--	---	--	--	--	--------------------------

3. ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ, ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

3.1. Під час викладання навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України» застосовуються такі дидактичні принципи та прийоми:

- використання компетентнісного підходу в навчанні;
- орієнтація освітньої діяльності на результати навчання, їх систематичний моніторинг і самооцінку;
- використання принципу дидактичної спіралі;
- принцип фундаментальності й професійної спрямованості змісту, методів і форм навчання;
- академічна свобода учасників освітнього процесу;
- мотиваційне забезпечення освітньої діяльності;
- модуляризація і тематизація навчального процесу;
- використання трансферно-накопичувальної системи кредитів;
- принцип партнерства викладача та студента.

3.2. Під час викладання навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України» застосовуються такі інноваційні технології:

- технологія проблемного навчання;
- технологія контекстного навчання;
- студентоцентристське навчання.

3.3. Під час викладання навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності України» застосовуються такі інтерактивні методи навчання:

- лекція-прес-конференція;
- модельні судові засідання;
- метод евристичної бесіди;
- метод дискусії;
- кейс-студії.

4.МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ

Методами оцінювання навчальних досягнень студентів є:

усний контроль:

- індивідуальне опитування,
- розв'язання практичних завдань;

письмовий контроль:

- розв'язання тестових завдань,
- аналіз судової практики в рамках певної категорії спорів,
- есе в рамках запропонованих тем.

5. ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів.

Лекції – 0 балів;

практичні заняття – 34 бали;

виконання завдань СРС – 12 балів;

педагогічний контроль здійснюється за результатами оцінювання кожного практичного заняття, максимальна кількість балів для заліку: 46 балів;

максимальний бал за практичне зайняття – 2 б., максимальна кількість балів для заліку: 46 балів; мінімальна кількість балів для заліку - 35 балів.

Підсумки педагогічного контролю проставляються в відомості за накопичувальним принципом і є підставою до заліку.

Студент отримує «залік», якщо:

Систематично відвідував лекції та практичні заняття, або ж у разі наявності пропусків практичних занять відпрацював пропущені теми шляхом виконання практичних завдань та відповідей на теоретичні питання відповідно до пропущених тем. Для отримання заліку за підсумками поточного та рубіжного контролю відповідь студента повинна демонструвати його знання предмета права інтелектуальної власності, джерел, термінології права інтелектуальної власності; поняття та зміст прав інтелектуальної власності; об'єктів права інтелектуальної власності, особливості прав на кожен з них; порядку набуття та реалізації прав інтелектуальної власності; договірних конструкцій в сфері інтелектуальної власності; видів порушень та способів захисту прав інтелектуальної власності.

У разі якщо студент за підсумками поточного та рубіжного контролю систематично пропускав лекції та практичні заняття, та/або не орієнтується у темах, які визначені програмою даного курсу, не демонструє знання вивчених тем та не виконав практичних завдань, то це свідчить про необхідність серйозної подальшої роботи в опануванні курсом «Право інтелектуальної власності», та є підставою за підсумками педагогічного контролю для виставлення викладачем результату «не зараховано».

Студент який набрав протягом семестру за підсумками поточного контролю менше половини максимальної оцінки (60%) з навчальної дисципліни, не допускається до заліку.

6. НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НЮУ) - <http://library.nulau.edu.ua/>.
- Стандартизований навчально-методичний комплекс (бібліотека НЮУ)/ *Список рекомендованої літератури з права інтелектуальної власності*- library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=568:intelektualna-vlasnist-spisok&Itemid=151
- Силлабус навчальної дисципліни “Право інтелектуальної власності ” (відповідно до вимог ECTS) / уклад.: Маліновська І. М. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого”, 2021. – 22с.
- Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів з варіативної навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» / уклад.: Маліновська І. М. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого”, 2021. – 54 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

1. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності [Електронний ресурс] : учебное пособие. - Вид. 2-ге, перероб і доп. - Київ : Центр навч. літ., 2006. - 278 с.
2. Захист прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві.- К.: Юрінком Інтер, 2009.- 384 с.
3. Інтелектуальна власність [Текст] : навч. посіб. / ред. П. М. Цибульов. - Київ : УкрІНТЕІ, 2006. - 276 с.
4. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика [Текст] : науч.-практ. изд. / Академия правовых наук Украины, Гос. патент. вед-во Украины, Гос. агенство Украины по авт. и смежным правам; под общ. ред. А. Д. Святоцкий: в 4-х т. ; под ред.: Г. И. Миронюк, В. С. Дробязко. - К. : Ін Юре, 1999. - 478 с.

5. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. О. П. Орлюк. - Київ : Інтерсервіс, 2016. - 382 с.
6. Право інтелектуальної власності. Підручник: Коссак В.М., Якубівський І.Є. – К.: Істина, 2007. – С.208.
7. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підруч. для студ. вузів // О.П. Орлюк, Г.О. Андрошук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. Л.Орлюк, О.Д. Святоцького. - 2007. - 696 с.
8. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій/ Авт.: В.М. Крижна, Н.Є. Яркіна.; За ред. В.І. Борисової.- Х.: Нац. Юрид. Акад. України, 2008.- 112 с.
9. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України /За ред. Ю.М. Капіци. – К.: Видавничий дім «Слово», 2006.
10. Право інтелектуальної власності /За ред. О.А. Підпригори і О.Д. Святоцького, К.: «Видавничий Дім «Ін Юре», 2002, 621 с.
11. Право інтелектуальної власності : підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.]; за заг. ред. О. І. Харитонової. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 540 с.
12. Інтелектуальне право України /за заг. ред., професора О.С. Яворської.- Тернопіль: Підручники і посібники, 2016.- 608 с. [Електрон. ресурс]:https://drive.google.com/file/d/1rxln8qoxN1_PTJ0mW2qRO658TNJNy2_/view

Додаткова література

1. Бутнік-Сіверський, С. О. Спадкування прав інтелектуальної власності [Текст] : монографія / С. О. Бутнік-Сіверський ; НАПрН України, НДІ інтелект. власності. - Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : НВП "ІНТЕРСЕРВІС", 2013. - 168 с.
2. Бурлаков, С.Ю. Объекты патентных прав : [§ 3 гл. 4. разд. 3. Отдельные виды объектов гражданских прав] / С. Ю. Бурлаков // Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав : монографія / П. П. Цитович [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. - Харьков : Право, 2015. - С. 577-602.
3. Жилінкова, О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія / О. В. Жилінкова. - Київ : Юрінком Інтер, 2015. - 280 с.
4. Іолкін, Я. О. Торговельні марки в Україні та Європейському Союзі

[Текст] : монографія / Я. О. Іолкін ; Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності. - Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : Лазурит-Поліграф, 2011. - 141 с.

5. Ковальчук, О. О. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні та країнах Європейського Союзу: цивільно-правовий аспект [Текст] : монографія / О. О. Ковальчук ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2014. - 200 с.

6. Кохановська, О. В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві [Текст] : монографія / О. В. Кохановська. - Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2006. - 463 с.

7. Крыжна, В. Н. Общие положения о договорах в сфере права интеллектуальной собственности [Текст] : [§ 1 гл. 10] / В. Н. Крыжна // Харьковская цивилистическая школа: о договоре : монографія / Л. Н. Баранова [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеева. - Харьков : Право, 2017. - С. 481-489 .

8. Майданик, Л. Р. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : монографія / Л. Р. Майданик ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Алерта, 2013. - 248 с.

9. Нецька Л.С., Піцан О.М., Галянтич М.К. и др. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2007.- 256 с.

10. Потоцький, М. Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні [Текст] : монографія / М. Ю. Потоцький. - Київ : Вид. Дім "Персонал", 2014. - 620 с.

11. Яркіна, Н.Е. Судебная защита авторских и смежных прав [Текст] : [разд. 3, гл. 4, § 2] / Н. Е. Яркіна // Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов: монографія / Национальный юридический университет им. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 2014. - С. 565-581 .